

Lag om ändring i konkurrenslagen (1993:20);

utfärdad den 11 juni 1998.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om konkurrenslagen (1993:20)
dels att 65 a §² skall upphöra att gälla,
dels att 6, 13, 15, 19, 23, 25, 34, 41, 49, 51, 53, 54, 60, 63, 64, 64 c och
69 §§ samt rubriken närmast före 15 § skall ha följande lydelse.

6 §³ Om något annat inte följer av beslut enligt 8 eller 15 § eller av 13, 17
eller 18 c §, är avtal mellan företag förbjudna om de har till syfte att hindra,
begränsa eller snedvrída konkurrensen på marknaden på ett märkbart sätt el-
ler om de ger ett sådant resultat.

Detta gäller särskilt sådana avtal som innebär att

1. inköps- eller försäljningspriser eller andra affärsvillkor direkt eller indi-
rekt fastställs,
2. produktion, marknader, teknisk utveckling eller investeringar begränsas
eller kontrolleras,
3. marknader eller inköpskällor delas upp,
4. olika villkor tillämpas för likvärdiga transaktioner, varigenom vissa
handelspartner får en konkurrensnackdel, eller
5. det ställs som villkor för att ingå ett avtal att den andra parten åtar sig
ytterligare förpliktelser som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har
något samband med föremålet för avtalet.

13 § Om Konkurrensverket inte har fattat beslut med anledning av en an-
mälan enligt 9 § inom fyra månader från det att anmälan kom in till verket,
skall undantag från förbudet i 6 § anses beviljat i enlighet med anmälan för
en tid av fem år räknat från tidpunkten då avtalet ingicks. Har undantag be-
viljats tidigare, räknas dock femårsperioden från utgången av giltighetstiden
för det senast beviljade undantaget.

Första stycket gäller inte om Konkurrensverket inom fyramånadersfristen
gör invändning mot avtalet. Om verket återkallar en sådan invändning, skall
dock undantag anses beviljat i enlighet med vad som anges i första stycket.
Detsamma gäller om verket inte har fattat beslut med anledning av en anmä-
lan enligt 9 § inom ett år från det att anmälan kom in till verket.

¹ Prop 1997/98:130, bet. 1997/98:NU9, rskr. 1997/98:309.

² Senaste lydelse 1994:1494.

³ Senaste lydelse 1994:688.

Den i andra stycket angivna ettårsfristen får förlängas genom beslut av Konkurrensverket för viss tid som det anmälande företaget samtycker till. Om företaget motsätter sig förlängning, får Marknadsdomstolen medge viss förlängd tid, när det finns särskilda skäl.

Undantag meddelade av Marknadsdomstolen

15 § Marknadsdomstolen får, vid prövning av ålägganden enligt 23 §, på yrkande av en part besluta om undantag enligt 8 §. Därvid tillämpas 10 §.

19 § Missbruk från ett eller flera företags sida av en dominerande ställning på marknaden är förbjudet.

Sådant missbruk kan särskilt bestå i att

1. direkt eller indirekt påtvinga någon oskäligen inköps- eller försäljningspriser eller andra oskäligen affärsvillkor,
2. begränsa produktion, marknader eller teknisk utveckling till nackdel för konsumenterna,
3. tillämpa olika villkor för likvärdiga transaktioner, varigenom vissa handelspartner får en konkurrensnackdel, eller
4. ställa som villkor för att ingå ett avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.

23 § Konkurrensverket får ålägga ett företag att upphöra med överträdelser av förbuden i 6 eller 19 §.

Om Konkurrensverket i ett visst fall beslutar att inte meddela ett sådant åläggande, får Marknadsdomstolen göra det på talan av ett företag som berörs av överträdelsen.

25 § Om det finns särskilda skäl för det, får ett åläggande enligt 23 § meddelas för tiden till dess att frågan slutligt har avgjorts. Marknadsdomstolen får meddela ett sådant åläggande bara sedan rättegång inletts.

34 §⁴ Stockholms tingsrätt får på talan av Konkurrensverket förbjuda ett företagsförvärv som omfattas av anmälningsskyldighet enligt 37 § eller som har anmälts frivilligt enligt vad som anges där.

Förvärvet skall förbjudas, om

1. det skapar eller förstärker en dominerande ställning som väsentligt hämmar eller är ägnad att hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens inom landet i dess helhet eller en avsevärd del av det, och
2. detta sker på ett sätt som är skadligt från allmän synpunkt.

Förbud får dock inte meddelas i fråga om förvärv som har skett på en svensk eller utländsk börs, en auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad eller genom inrop på exekutiv auktion. I stället får förvärvaren åläggas att avyttra det som har förvärvats.

41 § Om det är motiverat av ett allmänt intresse som väger tyngre än den olägenhet som åtgärden medför, får Stockholms tingsrätt på yrkande av Kon-

⁴ Senaste lydelse 1997:221.

kurrensverket för tiden till dess att en fråga enligt 34 eller 36 § slutligt har avgjorts förbjuda parterna i ett avtal om företagsförvärv att fullfölja förvärvet. Om rättegång inte pågår, skall yrkandet framställas skriftligen.

Yrkandet får inte bifallas utan att parterna i förvärvsavtalet eller, om förvärvet har skett på det sätt som anges i 34 § tredje stycket, förvärvaren fått tillfälle att yttra sig. Om det finns synnerliga skäl, får dock åtgärden omedelbart beviljas att gälla till dess att något annat beslutas.

49 § Ett beslut enligt 47 eller 48 § får meddelas utan att den som ansökan avser får tillfälle att yttra sig, om det kan befaras att undersökningen annars skulle förlora i betydelse.

Beslut meddelat med stöd av första stycket skall sändas endast till Konkurrensverket. När undersökningen börjar skall verket överlämna ett exemplar av beslutet till den hos vilken undersökningen skall genomföras.

51 §⁵ När Konkurrensverket genomför en undersökning som har beslutats enligt 47 eller 48 §, har verket rätt att

1. granska bokföring och andra affärshandlingar,
2. ta kopior av eller göra utdrag ur bokföring och affärshandlingar,
3. begära muntliga förklaringar direkt på platsen, och
4. få tillträde till lokaler, markområden, transportmedel och andra utrymmen.

53 § Konkurrensverket får begära handräckning av kronofogdemyndigheten för att genomföra de åtgärder som avses i 51 § 1, 2 och 4.

Frågor om handräckning enligt denna paragraf prövas av Kronofogdemyndigheten i Stockholm. Därvid gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om sådan verkställighet som avses i 16 kap. 10 § den balken. Myndigheten skall dock inte underrätta den hos vilken undersökningen skall genomföras innan verkställighet sker.

54 § Åtgärder enligt 45 eller 51 § får inte avse en skriftlig handling

1. vars innehåll kan antas vara sådant att en advokat eller hans biträde inte får höras som vittne därom, och
2. som innehas av honom eller av den till förmån för vilken tystnadsplikten gäller.

Om Konkurrensverket anser att viss handling bör omfattas av undersökning enligt 51 § och den som åtgärden angår åberopar att handlingen är skyddad enligt första stycket, skall handlingen omedelbart förseglas och skyndsamt överlämnas till Stockholms tingsrätt av Konkurrensverket.

Tingsrätten skall utan dröjsmål pröva om handlingen är sådan som anges i första stycket.

60 § Beslut av Konkurrensverket i följande frågor får överklagas hos Marknadsdomstolen:

1. undantag enligt 8, 11, 12, 14, 16 och 18 §§,
2. icke-ingripandebesked enligt 20 och 21 §§,

⁵ Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

3. ålägganden som verket har meddelat enligt 23 § första stycket och 25 §, och

4. ålägganden enligt 45 §.

Ett beslut enligt första stycket 1-3 får överklagas bara av ett företag som berörs av beslutet.

63 §⁶ Domar och beslut av Stockholms tingsrätt i följande mål och ärenden får överklagas hos Marknadsdomstolen:

1. konkurrensskadeavgift enligt 26 §,
2. kvarstad enligt 32 §,
3. företagsförvärv enligt 34, 36, 41 och 43 §§,
4. undersökningar enligt 47 och 48 §§, och
5. prövning enligt 54 § andra stycket.

Beslut under rättegången i frågor som avses i 32 eller 41 § skall överklagas särskilt. Har ett sådant beslut meddelats innan rättegång har inletts, skall det överklagas som om beslutet meddelats under rättegång.

64 §⁷ Om något annat inte följer av denna lag tillämpas,

1. beträffande rättegången i frågor som avses i 23 § andra stycket och 63 § första stycket 1-3, vad som är föreskrivet i rättegångsbalken om tvistemål där förlikning inte är tillåten, och

2. beträffande handläggningen av frågor som avses i 13 § tredje stycket, 60 § första stycket och 63 § första stycket 4 och 5, lagen (1996:242) om domstolsärenden.

I mål och ärenden enligt 63 § skall vad som sägs om hovrätten i 49, 50 och 52 kap. rättegångsbalken samt 39 § första stycket lagen om domstolsärenden i stället gälla Marknadsdomstolen.

Om det finns särskilda skäl, får Marknadsdomstolen i mål eller ärende där enskilda är motparter till varandra, bestämma att var och en av parterna skall svara för sina rättegångskostnader.

64 c §⁸ När tingsrätten prövar ärenden som anges i 63 § första stycket 4 och 5 i sak, skall tingsrätten ha den sammansättning som anges i 64 a § första stycket. Tingsrätten får dock i ett sådant ärende i stället bestå av en lagfaren domare eller av en lagfaren domare och en ekonomisk expert, om det är tillräckligt med hänsyn till ärendets beskaffenhet. Vid annan handläggning skall tingsrätten bestå av en lagfaren domare eller av en lagfaren domare och en ekonomisk expert.

69 §⁹ Om det är till fördel för utredningen får mål som avses i 23 § andra stycket eller 63 § första stycket 1-3 handläggas gemensamt med ett ärende som anges i denna lag, när målet och ärendet handläggs av samma domstol. Handläggningen skall ske enligt vad som föreskrivs i 64 § första stycket 1 samt 64 a och 64 b §§.

⁶ Senaste lydelse 1996:266.

⁷ Senaste lydelse 1996:266.

⁸ Senaste lydelse 1996:266.

⁹ Senaste lydelse 1993:681.

Vid gemensam handläggning i Marknadsdomstolen av mål som avses i 23 § andra stycket och ärende enligt denna lag, skall reglerna för tingsrätt tillämpas. I andra fall tillämpas reglerna för hovrätt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1998.
2. För anmälningar enligt 9 § som kommit in till Konkurrensverket före ikraftträdandet gäller 13 § enligt den äldre lydelsen. I fråga om återkallelse av invändning gäller dock bestämmelsen enligt sin nya lydelse.
3. Ett mål eller ärende, som är under handläggning i Stockholms tingsrätt men som enligt de nya bestämmelserna i stället skall handläggas av Marknadsdomstolen, skall lämnas över dit om det inregistrerades i tingsrätten efter utgången av 1996. Åtgärder som har vidtagits under handläggningen i tingsrätten skall för de mål och ärenden som överlämnas anses ha vidtagits i Marknadsdomstolen.
4. I fråga om rättegångskostnader gäller regeln i 64 § tredje stycket mål och ärenden som inregistrerats i Marknadsdomstolen efter ikraftträdandet utom sådana som överlämnats enligt punkt 3.

På regeringens vägnar

ANDERS SUNDSTRÖM

Per Erik Lindeberg
(Närings- och handelsdepartementet)

